

Όλα τα μέτρα μετά τις κάλπες για κατώ τατες συντάξεις, επίδομα ΕΚΑΣ & ενοποιήσεις Ταμείων.

Ο νέος τρόπος υπολογισμού της κύριας σύνταξης, η οποία διαχωρίζεται πλέον σε βασική και αναλογική, αποτελεί τη σημαντικότερη αλλαγή στο ασφαλιστικό σύστημα που φέρνει το 2015.

Επίσης έρχονται μειώσεις σε επικουρικές συντάξεις και εφάπαξ βοηθήματα εξαιτίας της ευρύτερης εφαρμογής της «ρήτρας μηδενικού ελλείμματος», ενώ αλλαγές προβλέπονται και σε όρια ηλικίας συγκεκριμένων κατηγοριών ασφαλισμένων, όπως οι ένστολοι, οι εργαζόμενοι σε βαρέα και ανθυγιεινά και οι ασφαλισμένες στο ΙΚΑ με τουλάχιστον 10.000 ημέρες εργασίας.

Επιμέρους αλλαγές εφαρμόζονται στις συντάξεις του Δημοσίου, των ειδικών ταμείων αλλά και του ΟΓΑ. Την «προίκα» των συγκεκριμένων ασφαλιστικών αλλαγών κουβαλά ο νέος χρόνος. Πρόκειται για παλαιότερες νομοθετικές ρυθμίσεις που έχουν ήδη ψηφιστεί, η εφαρμογή των οποίων γίνεται σταδιακά και αφορά το 2015.

«Το Βήμα της Κυριακής» παρουσιάζει αναλυτικά τις παρεμβάσεις στο ασφαλιστικό σύστημα που θα εφαρμοστούν εντός του 2015, οι οποίες αφορούν παλαιότερους νόμους:

1. Από το νέο έτος εφαρμόζεται ο νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων κύριας ασφάλισης ο οποίος καθιερώθηκε με τον νόμο 3863/2010 (Λοβέρδου – Κουτρουμάνη). Ηδη το υπουργείο Εργασίας έχει συστήσει επιτροπή υπό τον μέχρι πρότινος γενικό γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Παναγιώτη Κοκκόρη για να προετοιμάσει την ομαλή μετάβαση στο νέο σύστημα υπολογισμού της σύνταξης. Στο νέο καθεστώς προβλέπεται η πλήρης αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων από 1.1.2015 διαμορφώνοντας νέα δεδομένα. Σύμφωνα με αυτό, η κύρια σύνταξη αποτελεί το άθροισμα της βασικής σύνταξης (360 ευρώ), την οποία εγγυάται ο κρατικός προϋπολογισμός, και της αναλογικής σύνταξης, η οποία δίδεται από το ασφαλιστικό ταμείο και αντιστοιχεί στα έτη ασφάλισης και στις αποδοχές του ασφαλισμένου (ύψος εισφορών).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο υπολογισμός γίνεται λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ετών ασφάλισης του ασφαλισμένου και όχι τα πέντε καλύτερα έτη (της τελευταίας δεκαετίας), όπως συμβαίνει σήμερα στο ΙΚΑ. Ο νέος τρόπος υπολογισμού θα ισχύσει για το ασφαλιστικό διάστημα από το 2011 και εντεύθεν, ενώ το διάστημα που διανύθηκε πριν θα υπολογίζεται με τον παλιό τρόπο. Τα δύο αυτά ποσά θα προστίθενται και θα προκύπτει το τελικό ποσό της σύνταξης.

2. Ρήτρα μηδενικού ελλείμματος στα επικουρικά ταμεία. Το μέτρο εφαρμόστηκε για πρώτη φορά τον Ιούλιο στο ΕΤΕΑ, όπου υπήρξε μείωση των επικουρικών συντάξεων κατά 5,2%. Τη νέα χρονιά η ρήτρα θα εφαρμοστεί σε όλα τα Ταμεία. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, ανά τρίμηνο θα πραγματοποιούνται μελέτες για τη βιωσιμότητα των φορέων επικουρικής ασφάλισης και αναλόγως θα προσαρμόζονται οι παροχές. Επιπλέον σε όλα τα επικουρικά ταμεία δημιουργούνται «ατομικοί λογαριασμοί» ώστε οι συντάξεις να αντιστοιχούν απολύτως στις εισφορές που έχει καταβάλει ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου.

3. Αλλαγές στον υπολογισμό των εφάπαξ βοηθημάτων. Το νέο σύστημα αναμένεται να ξεκινήσει από τον Απρίλιο του 2015, οπότε και θα αρχίσουν να καταβάλλονται τα εφάπαξ σε όσους δημόσιους υπαλλήλους υπέβαλαν αίτηση το φθινόπωρο του 2013. Για τον υπολογισμό του καταβαλλόμενου ποσού θα λαμβάνονται υπόψη μια σειρά δεδομένα, μεταξύ των οποίων είναι και η οικονομική κατάσταση του ασφαλιστικού φορέα. Ο νέος μαθηματικός τύπος περιλαμβάνει: τις συνολικές ετήσιες εισφορές, τα έτη συσσώρευσης

εισφορών, την ετήσια μεταβολή της βάσης υπολογισμού των εισφορών, το έτος έκδοσης της συνταξιοδοτικής πράξης του κύριου φορέα αλλά και τον συντελεστή βιωσιμότητας του Ταμείου. Ο νέος μαθηματικός τύπος θα εφαρμοστεί τη νέα χρονιά και στους φορείς πρόνοιας του ιδιωτικού τομέα.

4. Μετοχικά ταμεία. Εφαρμόζεται η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος και στα μετοχικά ταμεία. Αυτό ενδέχεται να προκαλέσει νέες παρεμβάσεις – μειώσεις όπου διαπιστώνονται ελλείμματα.

5. Ορια ηλικίας βαρέων ανθυγιεινών ΙΚΑ. Αύξηση του ορίου ηλικίας των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ με 10.500 ημέρες ασφάλισης, εκ των οποίων οι 7.500 ημέρες πραγματοποιήθηκαν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Όσοι ασφαλισμένοι θεμελιώσουν δικαίωμα τη νέα χρονιά δικαιούνται πλήρη σύνταξη στα 62 και μειωμένη στα 60. Σημειώνεται ότι για τα 10.500 μπορούν να χρησιμοποιηθούν και πλασματικοί χρόνοι. Ωστόσο τα 7.500 βαρέα ένσημα θα πρέπει να είναι πραγματικά και όχι προϊόν εξαγοράς.

6. Ορια ηλικίας γυναικών ΙΚΑ. Αύξηση του ορίου ηλικίας των γυναικών στο ΙΚΑ που έχουν 10.000 ημέρες ασφάλισης. Από το 2011 ξεκίνησε η αύξηση τόσο των ημερών ασφάλισης όσο και του ορίου ηλικίας. Τη νέα χρονιά απαιτούνται 12.000 ημέρες ασφάλισης και το 61ο έτος για μειωμένη σύνταξη. Να σημειωθεί ότι για τη λήψη της μειωμένης σύνταξης εξακολουθεί να ισχύει η προϋπόθεση συμπλήρωσης 100 ημερών πραγματικής ασφάλισης κατ' έτος την τελευταία πενταετία. Το όριο ηλικίας για πλήρη σύνταξη παραμένει στο 62ο έτος.

7. Αγρότες – ΟΓΑ. Μειώνεται κατά 4% το ποσό της βασικής σύνταξης του ΟΓΑ. Σύμφωνα με τον νόμο 2458/97, όσοι συνταξιοδοτηθούν από τον κλάδο κύριας ασφάλισης του Οργανισμού το 2015 θα λάβουν 4% μικρότερη βασική σύνταξη σε σχέση με εκείνη που λαμβάνουν όσοι συνταξιοδοτήθηκαν το 2014. Πρόκειται για τη μείωση της βασικής σύνταξης που ξεκίνησε το 2003 και θα ολοκληρωθεί το 2026 με ποσοστό 4% κάθε χρόνο. Ωστόσο η βασική σύνταξη του ΟΓΑ αναπληρώνεται από την κύρια σύνταξη για την οποία έχουν καταβληθεί οι σχετικές εισφορές και δεν επέρχεται ουσιαστική μείωση στο τελικό ποσό.

8. Μείωση κύριων συντάξεων σε Δημόσιο, ΔΕΚΟ – τράπεζες. Πρόκειται για μείωση της τάξεως του 1% του ποσοστού αναπλήρωσης και αφορά παλαιότερο νόμο του 2002 (3029/02), ο οποίος εφαρμόζεται σταδιακά από το 2008 και εντεύθεν με μειώσεις 1% κάθε έτος. Η συγκεκριμένη μείωση αφορά τα έτη ασφάλισης που διήνυσε ο ασφαλισμένος από το 2008 και εντεύθεν και όχι τα προηγούμενα. Έτσι ένας υπάλληλος που συμπληρώνει το 2015

στο Δημόσιο 35 έτη ασφάλισης θα συνταξιοδοτηθεί υπολογίζοντας τα 27 έτη με ποσοστό αναπλήρωσης 80% και μόνο τα οκτώ χρόνια με 72%.

9. Ενστολοι. Αύξηση χρόνου ασφάλισης για συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας. Οι ένστολοι που θα θεμελιώσουν δικαίωμα συμπληρώνοντας 24,6 πραγματικά έτη ασφάλισης από τη νέα χρονιά δικαιούνται πλήρη σύνταξη είτε συμπληρώνοντας το 60ό έτος είτε με συνολικά 40 έτη ανεξαρτήτως ηλικίας. Στα 40 έτη μπορούν να προσμετρηθούν ο πραγματικός χρόνος ασφάλισης, ο πλασματικός του στρατού (όχι οι πλασματικοί χρόνοι των τέκνων ή των σπουδών), καθώς επίσης και η πλασματική πενταετία. Το ίδιο συμβαίνει και για τρίτεκνους ενστόλους που χάνουν το ειδικό καθεστώς της συνταξιοδότησής τους.

Τα μέτρα που έπονται μετά τις... κάλπες

Σύμφωνα πάντα με το «Βήμα της Κυριακής», πέραν των ασφαλιστικών αλλαγών που επέρχονται από 1ης Ιανουαρίου 2015, ως απόρροια παλαιότερων νομοθετικών ρυθμίσεων, κυφορούνται ευρύτατες αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα, με νέο πακέτο μέτρων, το οποίο βρίσκεται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων κυβέρνησης και τρόικας. Σύμφωνα με την αλληλογραφία που έχουν ανταλλάξει – μέχρι ώρας – τα δύο μέρη, στο πλαίσιο των συνομιλιών υπουργείου Εργασίας και δανειστών, τα μέτρα που συζητούνται αλλάζουν άρδην τον χάρτη του Ασφαλιστικού.

Ουσιαστικά πρόκειται για την κατάργηση όλων των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων πριν από το 62ο έτος της ηλικίας και τη δραματική αύξηση των ετών ασφάλισης, από τα 15 στα 20, προκειμένου να λάβει ο ασφαλισμένος την κατώτατη σύνταξη.

Τα θέματα αυτά έχουν τεθεί από την τρόικα και αναμένεται να επανέλθουν στο προσκήνιο όταν ξεκαθαρίσει το πολιτικό τοπίο είτε με την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας είτε με τη διενέργεια βουλευτικών εκλογών. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο αρχικός κυβερνητικός σχεδιασμός περιελάμβανε αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα για το 2015, με επίκεντρο τις εξοικονομήσεις πόρων μέσω της οργανωτικής ανασυγκρότησης και τις ενοποιήσεις των ασφαλιστικών ταμείων.

Ωστόσο κάτι τέτοιο δεν κρίθηκε επαρκές από την τρόικα, η οποία θεωρεί απαραίτητη την αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων συνταξιοδότησης, όπως και τη μείωση των συντάξεων,

προκειμένου να υποστηριχθεί η νέα «κεντρική φιλοσοφία» του – υπό δημιουργία – Ασφαλιστικού, που είναι η διασφάλιση της οικονομικής του αυτοδυναμίας, δηλαδή η κάλυψη των υποχρεώσεών του, χωρίς την ανάγκη της συνεισφοράς του κρατικού προϋπολογισμού. Έτσι στο τραπέζι έχουν τεθεί μέτρα όπως:

1. Κατώτατες συντάξεις. Πλήρης ανατροπή του υφιστάμενου καθεστώτος με αύξηση του ελάχιστου χρόνου ασφάλισης για την παροχή της κατώτατης σύνταξης. Οι απαιτούμενες ημέρες ασφάλισης αυξάνονται από 4.500 σε 6.000. Η ελληνική κυβέρνηση φαίνεται ότι έχει αποδεχθεί το συγκεκριμένο μέτρο, ωστόσο αντιπροτείνει να ισχύσει για τους ασφαλισμένους που γεννήθηκαν το 1975 και εντεύθεν, ώστε να μη δημιουργήσει προβλήματα σε όσους είναι προ της συνταξιοδότησης με το παλιό σύστημα. Ωστόσο η τρόικα ζητεί την πλήρη εφαρμογή του από το 2015, κάτι που θα προκαλέσει τεράστια προβλήματα, ιδιαίτερα στους ανέργους που έχουν συμπληρώσει τα 15 έτη ασφάλισης και αναμένουν τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας.

2. Πλήρης κατάργηση των συνταξιοδοτήσεων για ηλικίες κάτω των 62 ετών. Η τρόικα επιμένει να τεθεί ως όριο το 62ο έτος για οποιαδήποτε συνταξιοδότηση από το 2015. Κάτι τέτοιο σημαίνει άμεση αύξηση των ορίων ηλικίας που ισχύουν σήμερα για τη συνταξιοδότηση σε Δημόσιο και ΔΕΚΟ, αλλά και κατάργηση όλων των ευνοϊκών καθεστώτων που παραμένουν σε ισχύ στο ΙΚΑ για τις μητέρες με ανήλικα παιδιά. Η κυβέρνηση αντιπροτείνει να υπάρξει σταδιακή εφαρμογή του μέτρου ως το 2019, έτσι ώστε να μη θιγούν όσοι ή όσες έχουν θεμελιώσει δικαίωμα και αναμένουν την ηλικία συνταξιοδότησης. Στο τραπέζι υπάρχουν εναλλακτικά σενάρια εφαρμογής του μέτρου, παραδείγματος χάριν με την επιβολή – σε όσους φεύγουν πριν από το 62ο έτος – υψηλότερης «χρηματικής ποινής». Σήμερα ισχύει – ως ποινή – η μείωση της σύνταξης 6% για κάθε χρόνο πριν από το γενικό όριο, με ανώτατη συνολική μείωση το 30%. Η ποινή για πρόωρη έξοδο θα αυξάνεται για κάθε χρόνο που υπολείπεται από το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησης.

3. Επίδομα ΕΚΑΣ. Η τρόικα ζητεί την αποσύνδεση του ΕΚΑΣ από τις συντάξεις και την ένταξή του στα προνοιακά επιδόματα. Αλλαγή στα κριτήρια που ισχύουν για τη λήψη του και σύνδεσή του με το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα.

4. Διετές πάγωμα συντάξεων. Το μέτρο ισχύει για το 2015, ωστόσο η τρόικα ζητεί να «παγώσουν» οι κύριες συντάξεις και για τη διετία 2016-2017.

5. Αντίστοιχη μείωση εισφορών και συντάξεων στους ελεύθερους επαγγελματίες. Το μέτρο έχει ήδη αποφασιστεί και δίνει τη δυνατότητα στους ασφαλισμένους στον ΟΑΕΕ να επιλέξουν την υπαγωγή τους σε χαμηλότερη ασφαλιστική κατηγορία. Αυτό σημαίνει αντίστοιχη μείωση και των συντάξεων για το χρονικό διάστημα των μειωμένων εισφορών. Σημειώνεται ότι υπάρχουν προτάσεις για επέκταση του μέτρου και σε φορείς ασφάλισης ανεξάρτητα απασχολούμενων.

6. Ενοποιήσεις Ταμείων. Οι ενοποιήσεις ασφαλιστικών φορέων είναι το μοναδικό μέτρο της διαπραγμάτευσης το οποίο η ελληνική κυβέρνηση αποδέχεται, «χωρίς υποσημειώσεις». Ηδη το υπουργείο Εργασίας έχει καταρτίσει ένα σχέδιο «οριζόντιων και κάθετων ενοποιήσεων», που περιλαμβάνουν τη μετατροπή του ΙΚΑ σε «υπερταμείο», αλλά και τη δημιουργία δύο ενιαίων κέντρων απονομής συντάξεων και είσπραξης εισφορών.

Πηγή: «Το Βήμα της Κυριακής»